

בעזרת השם יתברך

פרשת אחרי - פרק כ"ח

שַׁעַר הַגְּלוּלִים

בספר הגלגולים מובא המעשה ברבי יוסף די ליריינה שהתגלגל בכלב שחור משום שהשתמש בקבלה מעשית קטורת לעבודה זרה.

מעשה בתלמיד חכם אחד מהעיר צפת ר' יעקב אבולעפיא שמו, אשר רצה לנסוע לארץ מצרים לאסוף כסף מנדיבים למחיתו. לפני צאתו לדרך בא ר' יעקב אל האר"י הקדוש להתברך מברכתו, ולבקש ממנו כתב המלצה כדי שיקבלוהו בכבוד ויתנו לו בחפץ לב את מבוקשו. בהכנסו אל האר"י הקדוש, עוד לפני שפצה את פיו, פנה אליו האר"י הקדוש ואמר: "לך לשלום, כיון שנחוצה ואף הכרחית נסיעתך לשם". תמה ר' יעקב ושאל: "מהו ההכרח שלי לנסוע לשם הן אינני נוסע בשליחות של מצוה" על שאלה זו לא השיב האר"י הקדוש, הוא שוב ברך את ר' יעקב והוסיף: "כשתחזור משם תבין ותדע עד כמה חשובה היתה נסיעתך". לפני שיצא האיץ בו האר"י הקדוש כי ימהר ויחיש את נסיעתו. נתן לו את כתב ההמלצה אשר בקש וברכו לשלום.

רבי יעקב אבולעפיא הגיע בשלום למצרים. הראה ליהודי המקום את כתב ההמלצה שהביא עמו וזכה ליחס של כבוד והערכה. עשירי הקהילה נתנו לו נדבה בעין יפה ולאחר שהשלים את עניניו שם פעמיו לשוב לביתו. לפי עצת יהודי המקום לא חזר על גבי גמלים, אלא קנה חמור והצטרף אל שיירת רוכבי סוסים שעשו את דרכם לכוון ארץ ישראל.

לאחר מספר ימים של רכיבה במדבר. באחת משעות המנוחה שהקציבו הרוכבים לעצמם, נח ר' יעקב בצלו של אילן אחד בודד ושקע בתרדמה, בהקיצו משנתו נדהם ונחרד למצוא את עצמו בודד בלב המדבר השומם. בשנתו התירו חבריו לשיירה את החמור מהעץ שאליו קשרו, לקחוהו עמם והסתלקו.

פחד גדול נפל על ר' יעקב, מה יעשה במדבר ללא מאכל ומשקה, ומה יעשה בלילה החשוך כשהוא לבדו במקום בו אוו להן חיות טרף מקום משכן. הרהר בחרדה והחל לרוץ לאן שנשאוהו רגליו כשהוא קורא לעזרה בקול גדול. שעות ארוכות של ריצה וקריאה מיגעת עברו עליו עד שראה לשמחתו כי איננו לבד. מרחוק נראה לו אדם חורש את אדמתו. ברגשת הקלה מהר ר' יעקב אל המקום והתישב על אבן אחת לנוח ולהשיב את נפשו היגעה, והנה רואה הוא כיצד מכה החורש את השור הרתום למחרשה במכות אכזריות. עודנו מתפלל על האיש, שאינו חס על הבהמה העלובה, והנה התרחש פלא נוסף וגדול. האיש נהפך לנגד עיניו הנדהמות לשור. השור היה לאיש, ושוב נשנה המחזה, האיש הכה את השור מכות אכזריות. ר' יעקב קם ממקומו בבהלה והחל להתקרב אל מקום החזיון המופלא, באותו רגע קרה שוב הבלתי יאומן. האיש הפך לשור. השור - לאיש ולאחר שרתם האיש את השור למחרשה, החל להכותו מכות נמרצות. פעמים אחדות התחלפו השור והאיש ובכל פעם הכה האיש את השור. לבסוף היו שניהם לאנשים, הבחינו בר' יעקב ובאו אליו. "ברוך הבא", ברכו אותו שניהם בשמחה ושאלו: "האם מצפת בא כבודו" "כן" השיב ר' יעקב, כשהוא עדיין נדהם ונפחד מהמראה אשר ראה. השניים שמחו לקראתו עד מאוד ובחפזון שאלו: "האם נמצא אצלכם הרב האשכנזי, האר"י הקדוש" משהשיב להם כי אכן מתגורר האר"י בצפת, נפלו האנשים

שכר פרשת אחרי - פרק כ"ח ועונש רטו

לרגליו ופרצו בבכי מר. רק אז הבין ר' יעקב כי בצרה גדולה שרויים שני אנשים אלו, ואף הוא בכה יחד אתם מגודל הרחמים אשר חש כלפיהם. משהתאוששו מבכיים פנו אליו ואמרו: "זה עתה ראה כבודו את גודל הצער אשר אנו סובלים, לפיכך מפילים אנו תחינתנו לפניו, חוס ורחם עלינו, כי בני ישראל אנחנו, וכאשר תגיע לביתך, לך מיד אל האר"י הקדוש ובקש רחמים עלינו כי יתקן אותנו, כדי שלא נוסיף לסבול ולהתייסר כל כך. עד מתי נשאר עוד בצרה ובשביה!" סיימו השניים את דבריהם בבכי קורע לב. ר' יעקב הרגיע אותם במילים רכות והבטיח לעשות למענם כל אשר יצוה עליו האר"י הקדוש לעשות. לאחר שהשביעוהו לקיים הבטחתו, הביאו אותו שני האנשים כהרף עין אל השיירה אשר אתה יצא לדרך.

בהגיעו לצפת, מהר ר' יעקב אל האר"י הקדוש. וכמו שהיה לפני נסיעתו, עוד בטרם פצה פיו לומר את דבריו קדמו האר"י ואמר: "באת אלי בגלל השוורים אשר ראית בדרך. יודע אני מה ראית ומה בקשו ממך. עתה לך לביתך ומחר התיצב לפני ואומר לך מה לעשות".

למחרת, כשעמד ר' יעקב לפני האר"י, שמע מפיו הסבר לנסיעתו המופלאה. "דע לך" אמר האר"י - כי אתה משורש נשמתם של האנשים אשר ראית". האר"י נקב בשמות האנשים ובשם מקום מגוריהם ומשנשאל על ידי ר' יעקב על מה ולמה סובלים הם כל כך, השיב: "אנשים אלו נענשים מכיון שעברו על הלאו של 'לא תקיפו פאת ראשיכם'". "מה ענין של פאות הראש לשוורים האם יש בעונש זה מידה כנגד מידה שאל ר' יעקב." האינך יודע" השיבו האר"י בשאלה. "דבר זה אינו כתוב בתורה, לא כתוב בגמרא ולא כתוב במדרש". ענה ר' יעקב. אז אמר לו האר"י הקדוש: "טועה אתה! מקרא מלא הוא בתורה. ראשי תיבות של 'פאת

ראשיכם' הוא פר כלומר כל המקיף ראשו עונשו שיתגלגל בפר (שור)".

אותן שתי נשמות עלובות זכו לתיקון. האר"י צוה על ר' יעקב להתענות ולכוון כוונות מסוימות ולהזכיר שמות אותם האנשים ושמות אבותיהם, הוא גם מסר לו את כל התיקונים עבורם, עד שהגיעו נשמותיהם למקומן.

(עמודי ארזים דף נ"ז)

שַׁעַר הַשַּׁבַּת

**אחד שלא רצה לסגור המספרה בשבת
ונענש על ידי הגאון מברעזאן זצ"ל**

פעם אחת היה בעיר בערזאן חילול שבת גדול מאת המגלחים שהתחילו לגלח בפרהסיא בשבת, וספרו להגאון אב בית דין דשם [הוא הגאון המפורסם רבי שלום מרדכי הכהן זכרונו לברכה, המפורסם בחיבוריו שאלות ותשובות מהרש"ם ו' חלקים ועוד], ושלח לקרוא אותם ונתאספו כל המגלחים ואמרו כי מוכרחים לספר ולגלח בשבת כי זה עיקר פרנסתם, כי עיר ברעזאן מלאה מאדונים ושרים מהערכאות ומאנשי הצבא, ואם לא יגלחו בשבת גם בימי החול לא יבואו אליהם, ומה יעשו הלא היהודים מצער ומעוטים המה ומהיכן תהיה להם פרנסה, ובאם לאו יהיו מוכרחים לחזור על הפתחים, וטפלי תלוי לכל אחד.

והוא זכרונו לברכה דיבר עמהם רכות וקשות במעשיות ובמוסר עד שנתרכך לבם הקשה, והסכימו אם יעשו כולם אגודה אחת ויד אחת חק ולא יעבור שלא יגלח שום אחד מהם בשבת, ויחתמו על כתב בקנס אם יעבור מי ויגלח בשבת אפי' בצנעה אזי יסגרו כולם חנותם ולא יעשו עוד שום

שכר פרשת אחרי - פרק כ"ח ועונש ריז

מלאכה, ואם אחד או שנים לא יסכימו על זה אזי מוכרחים כולם לעשות מלאכתם בשבת, כי הלא אם לא יעשו המה יקח האחד או השנים כל פרנסותיהם.

והתחיל לדבר ולהוכיח את כל אחד ואחד עד שחתמו על הכתב שעשה ביניהם, ולא נשאר רק אחד קשה עורף אשר לא רצה לשמוע ולחתום, אף כי דיבר אליו דברים אשר לא היו ראוי לשמוע דברים היוצאים מן הלב ובכל זה לא נכנסו הדברים בלבו.

אחר כך איים עליו באזהרות ועונשין להמחללים שבת, ולא רצה לשמוע ופנה עורף ורצה לילך, ואמרו הנשארים שבעבור זה האחד מוכרחים כולם לחלל שבתות, על כן פנה עוד הפעם לאיש אחד הנזכר לעיל ואמר לו תדע שהיושב בשמים ישית עצה עבורך הרי אם חס ושלום תשבר ידך מה תעשה הלא תהיי מוכרח לסגר חנותך אף בחול, על כן שמע נא וחתום גם אתה על הכתב ולא תגרום שתחללו כולכם את השבת. והוא לא רצה לשמוע וביקש והפציר בשאר המגלחים, והמה באחת באמרם שאינם יכולים לראות איך האחד הנזכר לעיל יקח את כל מכיריהם שפרנסתם תלויה בהם כאשר אמרו בתחלה.

על כן הלביש קנאה ועוז ואמר שבוודאי מן השמים ירחמו כי האיש האחד יחטא ומחטיא את הרבים חטא הרבים יתלו בו. וכאשר הלכו כולם מבית של רבינו לא רחוק מביתו על המשעול מדריכה, נפל הבליעל הזה ושבר ידו ונפל פחד עליהם וחזרו כולם ואמרו נעשה ונשמע וחתמו כולם על הכתב, והבליעל הזה חלה את חליו ושבק חיים לכל חי, כן יאבדו וכו' והיי לנס ולקידוש השם.

עוד פעם אחת פתח איש אחד מ"הולכי קדימה" את חנותו בשבת וכאשר ספרו זאת לרבינו חרד לבבו ושלה את

ריח שכר פרשת אחרי - פרק כ"ח ועונש

השמש שלו תיכף שיאמר לו בשמו שישגור את החנות, ולא שמע פעם א' ושתים ואמר אפי' אם יבא הרב בעצמו לא אשמע, וכאשר שמע זאת לבש את המעטפה והלך לאביו של הנזכר לעיל, אף כי גם אביו הי' מ"הולכי קדימה" ומה"משכילים", בכל זה לא הרהיב עוז בנפשו לחלל את השבת בפרהסיא, וכאשר דפק על פתחו ופתח הפתח, עמד אבי האיש הנזכר לעיל נגד המראה וסרק במסרק את שערו כי לא חשב בדעתו שבא יבא אליו הרב בשבת בבקר, וכאשר ראה אותו עמד נבהל ומשתומם ושאל מה זה רבינו ומה היום מיומים, והוצע לו תיכף כסא וביקש מאתו שישב מעט וישב וסיפר לו את כל הנעשה שבנו פתח חנותו היום, וכל זמן שאני בחיים בושה וכלימה הוא וכאב לב שיפתח מי שהוא חנות בשבת בעירי, על כן באתי אליכם שתראו שישגור החנות ובוודאי ישמע לכם.

ואמר לו אני ממלא מבוקש רבינו ואראה לעשות כל מה שביכולתי בכדי שישגור את החנות למען לא יגרום חס ושלום כחוט השערה עגמת נפש לרבינו. והלך תיכף לבנו הנזכר לעיל והפציר בו ומילא בקשתו, ואך התנה תנאי כפול כתנאי בני גד וראובן שרק בשבת זו סוגר את החנות ועל שבת הבאה לא יציית אותו, ולא ירהב לאמור לו עוד בדבר הזה כי לא ישמע לו ולא לשום אדם בעולם. ובא אביו הנזכר לעיל וסיפר לו את דברי בנו הנזכר לעיל וביקש שלא תהיה לו תרעומות עליו כי הלא ידעתם כי בזמנינו אלו בן מנוול אב, על כן אין שום עצה על זה רק אם מן השמים יעכבוהו אזי טוב כי גם רצונו בזה שלא יפתח החנות ויחלל שבת בפרהסיא, אך אין בכחי למחות בו, ונתן לו תשואת חן על טרחתו ואמר לולי שמרו ישראל שבת אחת וכו', ועל שבת הבאה עלינו לטובה נשען על אבינו שבשמים, ובטוח אני שלא יפתח עוד חנותו.

ולא עברו כל ימי השבוע וביום ערב שבת קודש סגרו חנותו

שכר פרשת אחרי - פרק כ"ח **ועונש** **ריט**

מטעם המלך מחמת שהתחילו הבעלי חוב שלו לתבעו והלך לאבדון כן יאבדו, ונעשה רעש גדול בהעיר ממעשה הלזה אז אמר כי לא בזכותו ומעשיו נעשה הדבר הלזה כי הלא בידי מעש אין, רק הקדוש ברוך הוא בכבודו ובעצמו תבע עלבונו.

כן נזכה שיתבע השם עלבוננו ויוציאינו מהגלות המר הזה ונעלה לציון ברנה ועינינו תחזנה בבנין ציון וירושלים במהרה בימינו אמן.

שער התשובה

מחלל שבת אחד נעשה בעל תשובה גמור

פעם בא לטיסא פירעד איש אחד לשכור "הגיט" מהאדון דשם עם הארענדא ועשו חוזה ביניהם, וכל אלו ששכרו עד אז "הגיט" היו להם הזיקות ממנו, וכן הי' גם אצלו שעל ידי שעבר על איזה תנאים מהנכתב בהחוזה, האדון הלשין עליו ונעשה משפט גדול מזה, ובכל המשפטים הקודמים זכה האדון ויצא הפסק דין שמחוייבים לשלם סכומים גדולים כי כל השופטים היו חברים להאדון, והאיש הנזכר לעיל לא ידע מה לעשות כי ירא מאוד שהאדון יזכה גם עכשיו.

וכיון שראו צרתו יעצו לו שילך להאב בית דין דשם (הוא הרב הצדיק מרן רביני משה נתן יונגרייז זכר צדיק לברכה, מחבר ספר תורת משה נתן) וישפוך לפניו שיחו ורק הוא יוכל להצילו מהצרה הלזו.

והלך לרבינו וסיפר לו כל הענין, ושאל לו רבינו אם הוא שומר שבת, השיב לא, אז אמר לו רבינו שאם יקבל עליו מה שיצוהו אז ינצל מהצרה הלזו, ואמר שיקבל על עצמו כל אשר יצוהו רבינו, אז אמר לו רבינו שיקבל עליו לשמור

רכ שר פרשת אחרי - פרק כ"ח ועונש

שבת כהלכתו ויכשיר כל כליו. והאיש הנזכר לעיל קבל עליו הכל בשמחה, ורבינו אמר לך לשלום והשם יתברך יצליח דרכך ונסע למקום המשפט.

ובאותו יום היה שם גם האדון שלו ופתאום מת במיתה משונה האדון הנזכר לעיל, ובא האיש בשמחה לרבינו לבשר לו הבשורה, ואמר לו רבינו שיסע תיכף לאשת האדון וישתוה עמה, וכן הי' והלך לאשת האדון והשתוה עמה על סך מועט והמשפט נתבטל, והאיש הנזכר לעיל היה אחר כך בעל תשובה גדול.

איש כפרי מחלל שבת שנעשה בעל תשובה על ידי הרב הקדוש שר שלום מבעלז זצ"ל

פעם אחת בא לפני הרב הקדוש רבי שלום מבעלזא זכר צדיק לברכה כפרי אחד בבקשה שיתפלל בעדו, וישאלהו הרב הקדוש על דרך התנהגותו בשבת בשדהו, ויודה לפני הרב הקדוש כי הנהו עושה שבתו חול, והתחיל להתנצל כי אי אפשר לשבות כדת מכל מלאכה בשדה.

והרב הקדוש הנזכר לעיל התחיל להוכיחו וידבר על לבו דברי מוסר ועצות לעשות את השבת כמצווה, ואחרי אריכות דבריו נענה לו הכפרי כי אמנם כן ישמע לקולו, אך זאת יבקש מאתו כי עד אחר ימות הקצירה והאסיפה מן השדה יסכים הוד קדושתו לבל יפריע ממלאכתו גם בשבת קודש.

ואמר לו הרב הקדוש הסכת ושמע את אשר אספר לך מעשה שהיה, בימי הקדמונים, אז בעת ממשלת הפריצים כידוע שלכל אחד מאדוני הכפרים היה לו יהודי מוזג הכפר, ואותו היהודי היה עבד נרצע לאדוניו, פעם אחת עשה אחד מהפריצים משתה גדול אשר לקחו בו חבל כל בעלי אחוזות הגדולים בגליל הזה, וכאשר התעלסו מאד החלו להתפאר כל

שכר פרשת אחרי - פרק כ"ח ועונש רכא

אחד ואחד בהיהודי שלו, כשמוע האדון בעל המשתה את דבריהם, התפאר גם הוא כי עבד נאמן כמו היהודי שלו - אין לאחד מהם כמותו, כי לא נמצא כמותו בכל הארץ.

ויאמרו לו כל המסובים כי בזאת יבחנו דבריו, אם יצוה על מוזגו היהודי להמיר דתו וישמע לו, אז יודו כולם כי כן הוא. וישלח לקרוא את היהודי מכפר שלו, ובבואו לפניו גזר עליו כי יחליף את דתו, ואם לא ישמע לו מרה תהיה אחריתו, ויאמר לו היהודי איזיל ואימלך בגו ביתאי, וישב אל ביתו ויספר לאשתו את אשר נגזר עליו מאדוניו, ואחרי שקלא וטריא שהיה ביניהם אמרה כי בל ימרה את פי אדוניו. וימרה היהודי לאדוניו בהסכמה כי יחליף את אמונתו, ויאמר לו האדון אם כן מעתה לא יקרא עוד שמך יעקב כי אם איוואן ושם אשתך... וילך לביתו.

חלפו ירחים אחדים, והנה שליח בא מאת האדון כי יבוא איוואן אליו, ויבוא ויאמר לו האדון דע כי מעתה עליך לשוב אל אמונתך ולא יקרא שמך עוד איוואן כי יעקב יהיה שמך כבראשונה, ויאמר לו כי כמאז כן עתה לא יעשה דבר מבלי עצת אשתו, וישב לביתו לשאול בעצת אשתו, ותאמר לו האשה הנה מה טוב ומה נעים כי נשאר באמונתינו אפס הנה הימים הללו הנם קרובים לחג הפסח וכידוע ההכנות לימי הפסח קשים מאד בעבודה רבה ובהוצאות גדולות, לכן עצתי כי תבקש עוד מהפריץ כי אמנם כן נשוב בשמחה לאמנתנו, אך יסכים להרחיב לנו זמן התייהדותינו עד אחר חג הפסח למען לא נצטרך להתיגע בהכנות ימי הפסח ולהוציא את ההוצאות הללו, ובכן בחפצנו להשאר עוד נכרים עד אחר חג הפסח.

הכפרי הבין את הנמשל, וקיבל על עצמו לשבות שבתו מכל מלאכה בשדה, ולשבות בשביעי בחריש ובקציר עולמים.

שַׁעַר הַגְּאוּלָּה

**בַּעַת הַהִיא שָׁלַח בְּרֹאדֶךְ בְּלֶאֱדָן בֶּן-בְּלֶאֱדָן מֶלֶךְ בְּבֵל סְפָרִים
וּמִנְחָה אֶל-חִזְקִיָּהוּ כִּי שָׁמַע כִּי חָלָה חִזְקִיָּהוּ
(מלכים ב' כ' י"ב - ועיין ברד"ק ורלב"ג)**

ובסנהדרין דף צ"ו עמוד א' וזה לשונו: נבוכדנאצר ספריה דבְּלֶאֱדָן הוה, ההיא שעתא לא הוה התם, כי אתא אמר להו היכי כתביתו אמרו ליה הכי כתבינן, אמר להו קריתו ליה אלהא רבא וכתביתו ליה לבסוף, אמר אלא הכי כתובו, שלם לאלהא רבא, שלם לקרתא דירושלם, שלם למלכא חזקיה, אמרי ליה קריינא דאיגרתא איהו ליהוי פרוונקא, רהט בתריה, כדרהיט ארבע פסיעות, אתא גבריאל ואוקמיה, אמר ר' יוחנן אילמלא (לא) בא גבריאל והעמידו לא היה תקנה לשונאיהם של ישראל, מאי בְּלֶאֱדָן בֶּן-בְּלֶאֱדָן, אמרי בְּלֶאֱדָן מלכא הוה ואישתני אפיה והוה כי דכלבא, הוה יתיב בריה על מלכותא, כי הוה כתיב הוה כתיב שמיא ושמיא דאבוה בְּלֶאֱדָן מלכא, היינו דכתיב "בן יכבד אב ועבד אדניו", "בן יכבד אב" הא דאמרן, "ועבד אדוניו" דכתי' ובחודש החמישי בעשור לחדש היא שנת תשע עשרה [שנה] למלך נבוכדנאצר מלך בבל בא נבוזראדן רב טבחים עמד לפני מלך בבל בירושלם וישרף את בית ה' ואת בית המלך, ע"כ. וברש"י שם ד"ה הוה כתיב שמיא ושמיא דאבוה: כדי שיתכבד אביו לכך נקרא שם אביו עליו שנקרא מרודך בלאדן דאי לא כתיב אלא מרודך בן בלאדן לא הוי מיתקרי עליה שמיא דאבוה דהכי כתיב כולהו אינשי פלוני בן פלוני להכי כתיב מרודך בלאדן, ע"כ. ובגליון הש"ס שם ד"ה קריינא דאגרתא:

שכר פרשת אחרי - פרק כ"ח ועונש רכג

בתנחומא פרשת תשא איתא דמרודך בלאדן בעצמו נתחרט ורהט בתריה ג' פסיעות.

ובראשית חכמה: (שער היראה פרק ח' אות י"ז): ובענין הכלב פירשו שם בפרשת בראשית, אם לא זכו, הוה נחית כלבא, ומה שמיה דההוא כלבא, בְּלֶאֱדָן שמיה. דלאו איהו בכלל אדם אלא כלבא ואנפי כלבא, (פירוש: אם לא זכו היה יורד כלב ומה שמו של אותו כלב בלאדן שמו כי אין הוא בכלל אדם אלא כלב ופני כלב. ר"ל: לכך נקרא שמו בלאדן שהני של בלאדן מתחלפת עם מי והוא כמו שאמר בְּלֶאֱדָם שאינו אדם ומשום הכי נקרא בלאדן). ודע, שגם "זה לעומת זה עשה האלקים", כי כמו שאוריאל הוא נגד השכינה להתעוררות הטוב, בְּלֶאֱדָן פְּנֵי כָּלֵב להתעוררות מעשים הרעים, ובלי ספק שלא היה הקרבן נמסר לכלב אלא כשהיה בו פסול, ולכך: "לכלב תשליכון אותו", כדפירשו בתיקונים בענין התפלה הפסולה, שנמסרת לכלב, והכלב הזה הוא כנגד לילית, ולכך שמו בְּלֶאֱדָן, והיינו שכופר בהשגחת השכינה, הנקרא אדני, והוא בְּלֶאֱדָן, רצונו לומר, אין לו אדון, וכך פירשו הגאונים, ששמות העשר הקליפות, רובם מורים על כפירת האלהות, כמו שהעתיק מורי ע"ה בספר פרדס רמונים דבריהם והיינו עזות הכלבים, שנקראו "עזי נפש", ובזה נוכל לומר פירוש אחר בענין אוריאל, פירוש שמודה בהשגחת א-ל עליו, וזהו אוריאל, האור שיש לי הוא מא-ל, סוד "ואל זועם", שפירשו בפרשת במדבר, ע"כ.

שכר גדול להמוחים

מי שמוחה לכבוד שמים אין מלאך המות שולט בו כשאר בני אדם (זוהר הקדוש חלק א' כט): והקדוש ברוך הוא כורת עמו ברית ולזרעו אחריו כמו שעשה לפנחס (ראשית חכמה שעה"ח פ"י"ב בשם מהר"י אבוהב), וזוכה לחלקו של הקדוש ברוך הוא (תמיד כח.), וממשיך ברכות וטובות לעם (תמיד כח.), ויוצא מכלל ארור לכלל ברוך (ויקרא רבה כה), ניצול מכל גזירות קשות (ילקוט רות עה"כ וימת אלימלך) זוכה לבלות שנותיו בנעימים (אבות דרבי נתן פרק כ"ט) כשיש גזר דין על הכלל הוא ניצול (חומת אנך פרשת נח) וזוכה למלכות (סנהדרין קא:).

שער מזכי הרבים

איך שצדיקי הדורות מסרו נפשם וביטלו מתורתם ועבודתם הק' בכדי להציל ולזכות הרבים שלא יסטו מדרך התורה, ואילמלא עשו כן היו מיליוני יהודים מתפתים לסור מדרך התורה ולרדת לבאר שחת ובגודל קדושתם זכו להציל את כלל ישראל

התוכן:

- א. דרישה נמרצת מגדולי ישראל לבטל מלימודם ולהתייצב במלחמה נגד מהרסי הדת.
- ב. נסיון הכי הגדול לעובדי ה' באמת.
- ג. אין שום תועלת לחדש חידושים ולהוציאם לאור אם כלל ישראל ינזור אחרו.
- ד. הצדיק הקדוש רבי הלל קאלאמייא ביטל מלחזור על תלמודו כדי שיזכה להרבות כבוד שמו יתברך.
- ה. הצדיק הק' ר"ה קאלאמייא לא ערך חידושויו על כל התורה מפני זיכוי הרבים.
- ו. הצדיק הקדוש רבי הלל קאלאמייא מבטל מלימודו מפני זיכוי הרבים.
- ז. הצדיק הקדוש רבי הלל קאלאמייא העיד על עצמו שערך חיבוריו בכתב ידו בדיו שאסף מדמעות עיניו שבכה על צער גלות השכינה.
- ח. הכתב סופר זצ"ל מעיד שאלמלא רבי הלל היה כלל ישראל בתקופתו יורד לטמיון חס ושלוים.

הנסיון הכי הגדול שמנסה הקדוש ברוך הוא לרב וצדיק היושב באהלה של תורה הוא שמזמין לו הקדוש ברוך הוא הזדמנות להציל את הכלל מרדת שחת ואינו רוצה בטענתו שאינו יכול לבטל מתורתו ועבודתו

קטע ממכתב

שכתב הגאון רבי חיים סופר לרבי יוסף שאול ואלו דבריו:

שכר פרשת אחרי - פרק כ"ח **ועונש** רכה

אלקים יענה את שלום הרב הגאון המפורסם הצדיק נזר ישראל הרב ר' יוסף שאול נ"י אב"ד דק"ק לעמבערג יע"א.

אחד"ש הדר"ג נ"י, יש לי דבר לדבר בעבור כבוד ד' וכבוד תורתו הקדושה ויראתו הטהורה אשר אין לחשות עוד, פן ואולי חס ושלוש יעבור הזמן.

הדר"ג נ"י יודע מכל אשר עבר על מדינת אונגארן, כי עבדי ד' לחמו מלחמות ד' שבע שנים רצופות, משנת תרכ"ה אשר היינו אז לפני הקיר"ה היתה המלחמה נגלה וגם שנתים עברו טרם הגיע הדבר. ובזכות התורה ומסירות הנפש עשה ד' נפלאות תל"י"ת, אבל צדיקים אין להם מנוחה בעולם הזה בעבור עולם הבא, מעשה אבות סימן לבנים אמרו חכמז"ל, וד' צדיקים יבחן לדעת היש ד' בקרבם, כי בוודאי כל איש אשר נפקחו עיניו בתורה הקדושה אז מנוחת הנפש ללמוד וללמד ולהורות זה בעיניו מעין עולם הבא, כל הנשמה תהלל לד', ובמה מנסה ד' עבדיו אם יקיימו, עת לעשות הפרו תורתך. אם יפירו תורה בשביל לעשות לד' לבטל מלמודם ולחרחר ריב עם המורדים והפושעים והכופרים שלוחי היצה"ר, כמעט אין נסיון גדול לפני עבדי ד' מזה...

וכאשר הצעתי הדברים לפני גאונים וזקני הדור ושאלתי את פיהם, הכי יאמינו שד' יסלח לכל גאוני וצדיקי עולם אשר יש בידם למחות ולהזהיר את העם מדוע ישבו וידמו, הכי כה עשו אבותינו מעולם בזמן התנ"ך או בימי התנאים או בימי ראשונים, הכי לא יצאו שרי צבאות בראש העם בכל דור, מה עשה הרשב"א ומה עשה הרמב"ם וכדומה לאלף, הלא אמרו חכז"ל, מי שיש בידו למחות בעירו או במדינתו או בכל העולם כמבואר בתנחומא פרשת משפטים, ורצה לומר פן חלילה יבקש ד' צאן קדושים מיד רועי ישראל אשר החרישו ולא מיחו וביקשתי עמדו נא להרעיש העולם נגד

רכו שכר פרשת אחרי - פרק כ"ח ועונש

רשעי ארץ וכדומה, ושאלתי הכי עת עתה ללמוד, הלא בא עת להציל מפי אר"י שה פזורה ישראל וכדומה...

ידע הדר"ג נ"י, הגם שנודע בכל העולם כי כל ימיו ורגעיו מקודשים לשמים לתורה ועבודה, בכל זאת עת לעשות לד' למי יורה דעה למי יבין שמועה, מה בצע להוציא לאור ספרים אם חס ושלום הכלל ישראל ינזר אחור מד', יקבל הדר"ג נ"י שכר זכות כל ישראל אם לא ילמד איזה שבועות ויכתב לכל גדולי פולין וגם לגאוני אונגארן שהוא יבקש להיות בראש לבוא אל החתום עם כל קדושים עמו מכל מדינת המלך להרעיש פני תבל...

הבוזן לבבות וידע מחשבות, הוא יודע כי בהגיגי תבער אש אם אזכור בחרבן הגדול ועל כן דברתי בלשוני והנני וגם שאר רבנים יראים מוכנים להיות משרתים לעבדי ד' ולהיות נטפלים לעושי מצוה גדולה הזאת. דברי הכותב לכבוד ד' ולכבוד התורה, הניתני בהר סיני באש בבטחון, שכל הרשעים יהיו כקש אשר שלהבת הקודש תאכלם ויתמו חטאים ובית צדיקים יעמוד הדש"ת.

הק' חיים סופר חונה פה מונקאטש

(ספר אדמור"י בעלז ת"ב)

הצדיק הקדוש רבי הלל מקאלאמייע ויתר לעבור על כל הש"ס כמה פעמים ועל כתיבת חידושים על הש"ס מפני שהיה טרוד להציל את כלל ישראל מרדת שחת

... ועבור שצדיקו של עולם יודע נפש בהמתו שלא עשיתי ספרי אלה עבור בצע כסף כי לא נהנתי בביתי שום דבר מהם הגם שאני רק עשיר של פרקי אבות, וכן קבלתי עליו גם קיימתי בעזר השם וקצרתי נפשי העלובה מלחזור על תלמודי עבור שאזכה להרבות כבוד שמו יתעלה, לכן ואני תפלה שלא תהיה יגיעתי חס ושלום לריק שיתן ד' את ספרי

שכר פרשת אחרי - פרק כ"ח ועונש רכז

לחן בעיני עם ד' ויקבלו האמת ממי שאמרו ולא יראו את המדבר כי אם אל הדברים...

קאלאמייא יום ב' כ"א אייר שנת תרמ"ג לפ"ק

דברי הק' הילל בן לאמו"ר בקש"ת מו"ה ברוך בענדיט ל"ש זללה"ה

(אבקת רוכל ח"ג)

יש בנמצא כתב יד שהגה"ק הני"ל זצוקללה"ה ציין בו ציונים וחידושים בקיצור נמרץ בראשי פרקים על כל התנ"ך והמדרשים ש"ס, שו"ע, פוסקים, ראשונים ואחרונים ועל תורת הנסתר, וויתר על פיענוחם באריכות להוציאם לאור עולם, בגלל טרדותיו המרובות שהיה מוטרד ועוסק בהצלת כלל ישראל.

ידוע גם כן שהתבטא פעם שהיתה לו היכולת לסיים הרבה פעמים את הש"ס, כמו כן היה בידו לחדש חידושים נפלאים על הש"ס כולו ולהעלותם על הכתב, וביטל תלמודו וחידושיו משום "עת לעשות לה' הפרו תורתך".

קטע מכתב הרהגה"צ אבד"ק סערדעהעלי (נכד המחבר)

להוצאת ספר הקדוש משכיל אל דל חלק ראשון

בפעם הרביעית בעיר טירנוי

ב"ה, דונאסערדאהעלי, יום ה' לסי' כי ברוך הוא, ויתן ה' ברכה לפ"ק

הלא כל ספה"ק מפורסמים בעולם בכל קצוי תבל לשבח ולתהלה וסגולה רבה וגדולה ללמוד מתוך ספה"ק שנכתבו בלהבת אש ורוח הקודש, וכמה עובדי ידענו איך פעלו חיבוריו הקדושים לכל רואי ולומד בתוכם, ועשו רושם גדול עליהם והרבה חזרו בתשובה שלימה על ידי. אמנם אין כאן מקומו לפרט - ואל תתמה על זה איך אותיות נדפסות יכולים לעשות רושם גדול כ"כ ולירד לחדרי לב רואיהם!! תא שמע מה שסיפר לנו כ"ק אאמו"ר הגה"ג רש"ל זצ"ל שכאשר היו

רכח שכר פרשת אחרי - פרק כ"ח ועונש

כמה שעות קודם הסתלקותו של כ"ק זי"ע אצל מטתו העיד על עצמו שאת כת"י של חיבוריו כתב בדיו שעשה הוא בעצמו ותחת מים להכנת עשיית הדיו לקח דמעת עיניו אשר אספם בסוד ובהסתר מידי יום ביומו ובפרט בלילות לתוך כלי בחתבודותו כאשר הצטער ובכה תמיד על צער גלות השכינה ועם דיו כזו (דהיינו דמעות עיניו) כתב חיבוריו. וע"כ אין שום חידוש כל מה ששמענו ועין בעין ראינו עד כמה עשו דבריו הקדושים רושם אצל שומעיו וכל רואי ולומדי ספריו.

הק' הילל זויינבערגער

אב"ד דפה סד"ה והגליל יע"א, נכד הגה"ק מרן המחבר זי"ע ועכ"א

הגה"ק רבי הלל זצוקללה"ה הציל את כלל ישראל בדורו שלא ילכדו ברשת הנעאלאגען

בעתון מחזיקי הדת מיום י"ב סיון תרנ"א, כותב הרב ר' ישראל יונתן בנימין כהנא מקלויזנבורג, שבקונגרס שהיה בפעסט נגד הנאולוגען אשר כמה גדולי הדור הסכימו לפשר עם, אם כי מחשבתם היתה לשם שמים למען השלום, אבל הצדיק רבי הלל ליכטענשטיין מקאלאמייא מהר לבא לאסיפה, כשופר הרים קולו להזהיר את הרבנים להציל שה פזורה מרשת מהרסי הדת אשר טמנו לנו, ומספר שה "כתב סופר" ז"ל אמר לו שאלמלא רבי הלל היו כמעט מתפשרים אתם, שבחלקלקות לשונם היו מתעים את אחנו בני ישראל, אבל הצדיק רבי הלל נסע מעיר לעיר והלהיב את העם להזהר שלא ילכדו במצודתם.

